

hány hét elteltével minden zsidót átszállítottak a legtöbbször a megyeszékhelyeken létesített bevagonírozási és deportálási központokba. A gettókat gyakorlatilag teljesen elzárták – deszka- vagy szögesdrót kerítéssel – a külvilágtól, s a keresztény lakónegyedre néző ablakaikat bemeszelték. A gettósítás során felmerült minden költséget a zsidóknak kellett állniuk. Sok helyütt kénytelenek voltak előre fizetni. Másutt a városi hatóságok költségeit a zsidóktól elkobzott vagyon terhére a központi kormányzat térítette meg. A gettósítás folyamata hatékony és gyors volt. A netán előadódó problémákat legtöbbször Molnár Zsigmondnak, Endre belügyminiszteriumi munkatársának a közbenjárásával oldották meg.³⁵ A gettóban tartózkodó zsidók közül sokat igénybe vettek mezei vagy ipari munkára a környék keresztény vállalkozói. A németek is szívesen választottak közülük háztartási vagy egyéb alkalmazottat. A zsidók nemritkán önként vállaltak efféle szolgálatot abban a hamis reményben, hogy így elkerülhetik a deportálást.

Noha „lepecsételték” a zsidók lakásait, vállalatait, irodáit, és leltárt fektettek fel berendezési tárgyaikról, a fosztogatás rövidesen megindult. A zsidó tulajdonban lévő szárnyasokat és lábasjószágot vagy a hadsereg, vagy a helyi lakosság számára kobozták el, vagy éppenséggel az „aggódó” szomszédok vették magukhoz őket (lásd a 16. l. ábrát).³⁶ A hatóságok különösen tüzetesen kobozták el későbbi kiosztásra a zsidó tulajdonban lévő tartós fogyasztási cikkeket, így például a rádiókészülékeket, kerékpárokat, távcsöveket, írógépeket, fényképezőgépeket és gépkocsikat. Ezek azután, akárcsak a lakások, a vállalatok és az irodák, rendőrségi, csendőrségi vagy közigazgatási és más, a rendszer iránti hűségükkel kitűnő személyek kezére jutottak. A rablás ösztönétől vezérelt egyéneket különleges kérvényeik, folyamódványaik alapján válogatták ki, amelyekben tiszta fajú keresztény származásukat, a haza iránti elkötelezettségüket és szélsőjobboldali meggyőződéseiket bizonygatták.³⁷

A zsidóellenes kampány részleteiről a központi kormányzati szerveknek, így a minisztertanácsnak is, teljes tudomása volt, és feltétel nélkül támogatták is a kampányt. Sztójay időközönként még tájékoztatta is a minisztertanácsot a gettósítási és deportálási kampány egyes szakaszairól. A kabinet tagjainak azonban az volt az egyhangú óhajuk, hogy ne essék szó, ne folyjék vita a magyar országgyűlésben a zsidóellenes intézkedések semmilyen vonatkozásáról.³⁸ Egyébként, mivel a magyar parlament ez idő tájt nem ülésezett, a kormány tagjainak óhaja magától teljesült.

A műveletek sorrendjét meghatározva, a zsidótlánító különítmények nemcsak a nyilvánvaló politikai és katonai tényezőket, hanem a zsidó lakosságra gyakorolt lehetséges pszichológiai hatást is figyelembe vették.